

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 112/17

Λουξεμβούργο, 25 Οκτωβρίου 2017

Απόφαση στην υπόθεση C-106/16
Polbud – Wykonawstwo sp. z o.o.

Τα κράτη μέλη δεν μπορούν να επιβάλουν υποχρέωση εκκαθάρισεως στις εταιρίες που επιθυμούν να μεταφέρουν την καταστατική έδρα τους σε άλλο κράτος μέλος

Η μεταφορά της καταστατικής έδρας μιας τέτοιας εταιρίας χωρίς μετακίνηση της πραγματικής έδρας της εμπίπτει στην ελευθερία εγκαταστάσεως η οποία προστατεύεται από το δίκαιο της Ένωσης

Η Polbud είναι εταιρία εγκατεστημένη στην Πολωνία. Με απόφαση του 2011, η έκτακτη γενική συνέλευση των εταίρων της εταιρίας αυτής αποφάσισε να μεταφέρει την εταιρική έδρα στο Λουξεμβούργο. Από την απόφαση αυτή δεν προκύπτει ότι μεταφέρθηκε επίσης στο Λουξεμβούργο ο τόπος ασκήσεως της διοικήσεως της Polbud ή ο τόπος της πραγματικής ασκήσεως της επιχειρηματικής δραστηριότητας της εταιρίας αυτής.

Κατ' εφαρμογήν της ανωτέρω αποφάσεως, καταχωρίστηκε στο πολωνικό εμπορικό μητρώο η έναρξη της διαδικασίας εκκαθάρισεως και διορίστηκε εκκαθαριστής.

Το 2013, η εταιρική έδρα της Polbud μεταφέρθηκε στο Λουξεμβούργο. Η Polbud μετονομάστηκε σε «Consoil Geotechnik Sàrl», εταιρία λουξεμβουργιανού δικαίου. Εξάλλου, η Polbud ζήτησε από το αρμόδιο για την τήρηση του μητρώου δικαστήριο της Πολωνίας να διαγραφεί από το πολωνικό εμπορικό μητρώο. Το αρμόδιο για την τήρηση του μητρώου δικαστήριο απέρριψε την αίτηση διαγραφής.

Η Polbud άσκησε προσφυγή κατά της αποφάσεως αυτής. Επιληφθέν της υποθέσεως κατόπιν αιτήσεως αναιρέσεως, το Sąd Najwyższy (Ανώτατο Δικαστήριο της Πολωνίας) ερωτά το Δικαστήριο, κατά πρώτον, εάν η ελευθερία εγκαταστάσεως έχει εφαρμογή ως προς τη μεταφορά προς άλλο κράτος μέλος μόνο της καταστατικής έδρας εταιρίας, συσταθείσας σύμφωνα με το δίκαιο ενός κράτους μέλους, στην περίπτωση που η εταιρία αυτή μετατρέπεται σε εταιρία υπαγόμενη στο δίκαιο του άλλου κράτους μέλους, χωρίς μετατόπιση της πραγματικής έδρας της. Στη συνέχεια, το Sąd Najwyższy ερωτά αν είναι συμβατή με την ελευθερία εγκαταστάσεως η πολωνική ρύθμιση η οποία εξαρτά τη διαγραφή από το εμπορικό μητρώο από τη λύση της εταιρίας κατόπιν διαδικασίας εκκαθάρισεως.

Με τη σημερινή απόφασή του, το Δικαστήριο υπογραμμίζει, πρώτον, ότι το δίκαιο της Ένωσης παρέχει την ελευθερία εγκαταστάσεως σε κάθε εταιρία που έχει συσταθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία κράτους μέλους και η οποία έχει την καταστατική της έδρα, την κεντρική της διοίκηση ή την κύρια εγκατάστασή της εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η ελευθερία αυτή περιλαμβάνει ιδίως το δικαίωμα της εταιρίας αυτής να μετατραπεί σε εταιρία που διέπεται από το δίκαιο άλλου κράτους μέλους.

Επομένως, εν προκειμένω, η ελευθερία εγκαταστάσεως παρέχει στην Polbud το δικαίωμα να μετατραπεί σε εταιρία λουξεμβουργιανού δικαίου, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις συστάσεως που καθορίζονται από τη λουξεμβουργιανή νομοθεσία και, ειδικότερα, εφόσον πληρούται το κριτήριο που θέτει το Λουξεμβούργο για την υπαγωγή μιας εταιρίας στην εθνική έννομη τάξη του.

Εξάλλου, το Δικαστήριο κρίνει ότι η περίπτωση στην οποία εταιρία συσταθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία κράτους μέλους επιθυμεί να μετατραπεί σε εταιρία του εθνικού δικαίου άλλου κράτους μέλους, τηρουμένου του κριτηρίου που θέτει το δεύτερο κράτος μέλος για την υπαγωγή μιας

εταιρείας στην εθνική έννομη τάξη του, εμπίπτει στην ελευθερία εγκαταστάσεως, έστω και αν η εταιρία αυτή θα ασκεί το κύριο μέρος ή και το σύνολο των οικονομικών δραστηριοτήτων της στο πρώτο κράτος μέλος. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει, συναφώς, ότι το γεγονός ότι μια εταιρία όρισε την (καταστατική ή πραγματική) έδρα της σύμφωνα με τη νομοθεσία ενός κράτους μέλους, με σκοπό να υπαχθεί σε ευνοϊκότερη νομοθεσία, δεν συνιστά, από μόνο του, κατάχρηση. Συνεπώς, η απόφαση μεταφοράς στο Λουξεμβούργο μόνο της καταστατικής έδρας της Polbud, χωρίς μεταφορά της πραγματικής έδρας της, δεν μπορεί, από μόνη της, να έχει ως συνέπεια την εξαίρεση της μεταφοράς αυτής από το πεδίο εφαρμογής της ελευθερίας εγκαταστάσεως.

Το Δικαστήριο παρατηρεί, δεύτερον, ότι, μολοντί μια εταιρία πολωνικού δικαίου, όπως η Polbud, μπορεί, κατ' αρχήν, να μεταφέρει την καταστατική έδρα της σε άλλο κράτος μέλος πλην της Πολωνίας χωρίς να απολέσει τη νομική προσωπικότητά της, ωστόσο μπορεί να διαγραφεί από το πολωνικό εμπορικό μητρώο μόνον υπό την προϋπόθεση ότι έχει εκκαθαριστεί. Συναφώς, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι κατά το πολωνικό δίκαιο, η διαδικασία εκκαθαρίσεως περιλαμβάνει την ολοκλήρωση των τρεχουσών συναλλαγών και την είσπραξη των απαιτήσεων της εταιρείας, την εκπλήρωση των υποχρεώσεών της και τη ρευστοποίηση της εταιρικής της περιουσίας, την ικανοποίηση ή εξασφάλιση των δανειστών, την υποβολή οικονομικής εκθέσεως περί υλοποιήσεως των εν λόγω ενεργειών, καθώς και τον ορισμό θεματοφύλακα των βιβλίων και των εγγράφων της υπό εκκαθάριση εταιρείας. Το Δικαστήριο κρίνει ότι, θέτοντας ως προϋπόθεση την εκκαθάριση της εταιρείας, η πολωνική ρύθμιση είναι ικανή να δυσχεράνει ή και να εμποδίσει τη διασυνοριακή μετατροπή μιας εταιρείας. Η ρύθμιση αυτή συνιστά επομένως περιορισμό της ελευθερίας εγκαταστάσεως.

Ο περιορισμός αυτός μπορεί, κατ' αρχήν, να δικαιολογείται από επιτακτικούς λόγους γενικού συμφέροντος, όπως η προστασία των συμφερόντων των δανειστών, των μειοψηφούντων εταίρων και των εργαζομένων. Ωστόσο, η πολωνική ρύθμιση προβλέπει, γενικώς, υποχρέωση εκκαθαρίσεως, χωρίς να λαμβάνει υπόψη τον πραγματικό κίνδυνο να θιγούν τα συμφέροντα αυτά και χωρίς δυνατότητα επιλογής λιγότερο περιοριστικών μέτρων τα οποία θα μπορούσαν να διαφυλάξουν τα εν λόγω συμφέροντα. Κατά το Δικαστήριο, η υποχρέωση αυτή υπερβαίνει το αναγκαίο μέτρο για την επίτευξη του σκοπού της προστασίας των προαναφερθέντων συμφερόντων.

Τέλος, όσον αφορά το επιχείρημα της Κυβερνήσεως της Πολωνίας κατά το οποίο η ρύθμιση αυτή δικαιολογείται από τον σκοπό της καταπολεμήσεως καταχρηστικών πρακτικών, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι, εφόσον η γενική υποχρέωση εφαρμογής διαδικασίας εκκαθαρίσεως ισοδυναμεί με γενικό τεκμήριο περί υπάρξεως καταχρήσεως, η ρύθμιση αυτή είναι δυσανάλογη.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο αναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσιεύσεώς της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582